

2024-09-04

YTTRANDE

Dnr: KFKS-2024-00638

Remitteringsinstans Dnr: Fi2024/01177

Yttrande över remiss - Stärkt skydd för vissa förtroendevalda och en tydligare intern kontroll i kommuner och regioner, Ds 2024:10

Av nedan följer Nacka kommuns synpunkter över rubricerad promemoria.

Avsnitt 4 Stärkt skydd för vissa förtroendevalda

Nacka kommun bedömer att det finns angelägna skäl till att stärka skyddet för kommunal- och regionråd för att förebygga att dessa utsätts för ohälsa eller olycksfall till följd av hot och våld.

Då ansvarsfrågan inom området i dagsläget är oreglerad innebär det att skyddet för kommunal- och regionråd kan variera mellan olika kommuner och regioner. Det medför tyvärr att förtroendevalda får olika förutsättningar att utföra sina demokratiska uppdrag beroende på vilken kommun eller region de bor i. För Nacka kommuns del erbjuds redan ett stöd till förtroendevalda via kommunens lednings- och säkerhetsstab. Den föreslagna regleringen medför att detta ansvar formaliseras via lagstiftningen. Det kan medföra att, det för kommunens del, finns behov av ytterligare utbildningsinsatser och hantering för att förebygga och hantera dessa frågor. Detta är dock ingen större förändring jämfört med dagens arbetssätt. För de kommuner som i dagsläget inte arbetar med dessa frågor kan den föreslagna lagstiftningen däremot utgöra en större förändring. Det är dock positivt att det av förslaget anges att kommuner och regioner, utifrån den kommunala finansieringsprincipen, kommer kompenseras för ökade kostnader som det nya ansvaret innebär.

Även om Nacka kommun bedömer att det är positivt att ansvaret för att förebygga hot och våld mot kommunal- och regionråd förtydligas i lagstiftningen enligt förslaget i promemorian så bör nedan noteras.

Det är av stor vikt att de politiska partierna fortsatt arbetar för att förebygga och stödja såväl förtroendevalda som kommunal- och regionråd i frågor som rör skydd mot hot och

våld. Även om kommuner och regioner får ett lagreglerat ansvar inom området så behöver denna angelägna fråga involvera även de politiska partierna så att samhället på bred front kan möjliggöra att människor vill engagera sig för förtroendeuppdrag i kommun och region. Då den föreslagna lagregleringen enbart omfattar kommunal- och regionråd innebär det att hot och våld kopplat till övriga förtroendevalda även fortsättningsvis behöver sker i nära samarbete mellan kommun/region och respektive parti. Av denna anledning är av vikt att de politiska partierna även fortsättningsvis, tillsammans med kommuner och regioner, samverkar inom området för bästa möjliga resultat.

Av förslaget till ny lagstiftning anges att kommuner och regioner ska vidta alla åtgärder som behövs för att förebygga att en sådan förtroendevald som anges i 2 § första stycket utsätts för *ohälsa* eller *olycksfall* till följd av hot och våld. Begreppen "ohälsa" respektive "olycksfall" används inom arbetsmiljölagstiftningen och där tillhörande föreskrifter kopplat till tillbud, ohälsa och olycksfall på arbetet. Då det i departementspromemorian tydligt anges att de förtroendevalda inte ska omfattas av arbetsmiljölagstiftningen blir det något missvisande, och till viss del förvirrande, att använda samma begrepp i den nya bestämmelsen i kommunallagen. Otillåten påverkan gentemot en förtroendevald utgörs av uppsåtliga handlingar och inte av oaktsamhet. Begreppen ohälsa och olycksfall bör därför ersättas med en annan formulering än den som anges i arbetsmiljölagstiftningen. På så sätt blir det tydligt att denna form av hot och våld inte sker av oaktsamhet samtidigt som det blir tydligt att den nya lagbestämmelsen inte bygger på ett arbetsmiljöansvar.

Avsnitt 5 En tydligare intern kontroll i kommuner och regioner

Det bedöms redan finnas goda förutsättningar att använda den interna kontrollen som ett förebyggande verktyg mot fel och oegentligheter utifrån kommunallagens bestämmelser. För det fall ett förtydligande i lagstiftningen ändå kan medföra att kommuner och regioner får mer ändamålsenliga verktyg att arbeta förebyggande med att upptäcka och förebygga fel och oegentligheter kan det däremot finnas skäl till ett förtydligande i lagtexten.

Mats Gerdau
Ordförande
Kommunstyrelsen

Victor Kilén
Stadsdirektör
Stadsledningskontoret